

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-117(3)/16/GS

Warszawa, 19 stycznia 2017 r.

DECYZJA DIH-1/5/2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059, z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Lidl Sp. z o.o. Sp. K. z siedzibą w Jankowicach od decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej Rzeszowie z dnia 14 listopada 2016 r. (Nr akt.: AŻ.8361.46.2016) na podstawie, której ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 3 000,00 zł (słownie: trzy tysiące złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu partii środka spożywczego zafałszowanego z uwagi na obecność surowca owczego (obecność DNA owcy) niedeklarowanego w składzie produktu o nazwie „Ser z mleka koziego, podpuszczkowy, dojrzewający w solance” a’550 g, „Eridanous”, wyprodukowanego i pakowanego w Grecji przez EVROFARMA S. A. **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 20 - 25 kwietnia 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie, zwanego dalej „*Podkarpackim WIIH*”, w sklepie „Lidl” zlokalizowanym w Rzeszowie na ul. Podkarpackiej 6, należącym do Lidl Sp. z o.o. Sp. K. z siedzibą w Jankowicach, zwanego dalej również „*stroną*”, pobrano do badań laboratoryjnych m.in. próbkę sera „Eridanous” a’550g – „Ser z mleka koziego, podpuszczkowy, dojrzewający w solance”, zwany dalej „*serem z mleka koziego*” wyprodukowanego i pakowanego w Grecji przez EVROFARMA S. A. 1st Km St. Didimoticho – Orestiada, GR-68300, Didimoticho, Grecja (*protokół pobrania próbki nr 099154 z 21.04.2016 r.*). Jednocześnie z pobraniem próbki produktu zabezpieczono próbkę kontrolną i pozostawiono ją pod nadzorem kontrolowanego.

Badania przeprowadzone przez Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z siedzibą w Olsztynie – zwane dalej „*Laboratorium w Olsztynie*” – wykazały, że ser z mleka koziego nie odpowiadał deklaracji producenta na opakowaniu z uwagi na zawartość mleka owczego. Powyższe udokumentowano w sprawozdaniu z badań z 12 maja 2016 r. nr 290/2016.

O wynikach badań oraz o przysługującym prawie do zbadania próbki kontrolnej strona została poinformowana pismem z 1 czerwca 2016 r. Strona skorzystała z przysługującego jej uprawnienia, wnosząc pismem z 7 czerwca 2016 r. o zbadanie próbki kontrolnej.

Próbka kontrolna została zbadana w Laboratorium Specjalistycznym Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Kielcach – zwanym dalej „*Laboratorium GIJHARS*”. Badania potwierdziły obecność DNA surowca owczego w ilości powyżej 5%, co udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 880/IH/2016 z 23.06.2016 r. (Korekta do Sprawozdania z badań Nr 880/IH/2016 z dnia 23-06-2016). O wyniku badania próbki kontrolnej Podkarpacki WIIH poinformował stronę pismem z 3 sierpnia 2016 r. W odpowiedzi na wynik badania próbki kontrolnej strona pismem z 29 sierpnia 2016 r. poinformowała Podkarpackiego WIIH o niezwłocznym przekazaniu informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach producentowi przedmiotowego sera z mleka koziego, a sam fakt stwierdzenia nieprawidłowości argumentowała prawdopodobnym zanieczyszczeniem „tanków transportujących mleko”. Dodatkowo strona załączyła badania przedstawione przez producenta przedmiotowego sera świadczące o braku DNA owczego w jego produktach.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 16 sierpnia 2016 r. Podkarpacki WIIH poinformował Lidl Sp. z o.o. Sp. K. z siedzibą w Jankowicach o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu ww. zafałszowanego sera z mleka koziego. Jednocześnie poinformował stronę o prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, przeglądania akt sprawy, a także wezwał do przekazania informacji o wielkości osiągniętego przychodu i obrotu za 2015 r. W odpowiedzi na powyższe, strona pismem z 22 września 2016 r., poinformowała Podkarpackiego WIIH o przychodach.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 14 listopada 2016 r. (Nr akt.: AŻ.8361.46.2016), Podkarpacki WIIH wymierzył ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 3 000,00 zł (słownie: trzy tysiące złotych) w oparciu o przepis art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanego sera z mleka koziego.

Pismem z 2 grudnia 2016 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „*Prezesem UOKiK*”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o uchylenie decyzji w całości i umorzenie postępowania, ewentualnie o uchylenie decyzji w całości i wymierzenie stronie kary pieniężnej z art. 40a ust. 1 pkt 3 w wysokości 500 zł. Strona zarzuciła decyzji Podkarpackiego WIIH naruszenie:

- a) art. 3 pkt. 10 ustawy o jakości handlowej poprzez błędną wykładnię i nieprawidłowe zastosowanie polegające na przyjęciu, że zakwestionowany produkt stanowi produkt zafałszowany, podczas gdy okoliczności niniejszej sprawy nie wskazują na istotne naruszenie interesów konsumentów,
- b) art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie polegające na błędnym ocenieniu stopnia szkodliwości, zakresu i stopnia naruszenia a także na nieuwzględnieniu przy dotychczasowej ocenie działalności strony na rynku artykułów rolno – spożywczych oraz rozmiaru przedsiębiorstwa spółki,
- c) art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r. s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 178/2002*”, poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie polegające na nieuwzględnieniu zasady proporcjonalności przy ocenie rzekomych naruszeń wymagań jakości handlowej w odniesieniu do zakwestionowanych artykułów rolno – spożywczych.

Ponadto strona wniosła o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów powołanych w uzasadnieniu odwołania.

Pismem z 28 grudnia 2016 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011, s. 18, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 1169/2011*”, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

Jak stanowi art. 8 ust. 5 rozporządzenia 1169/2011 rozporządzenia, bez uszczerbku dla ust. 2-4 podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji

na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione. Art. 8 ww. rozporządzenia stanowi wyjaśnienie zakresów odpowiedzialności podmiotów za informacje przekazywane konsumentom na temat żywności, o której to odpowiedzialności mowa w art. 17 rozporządzenia 178.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ww. rozporządzenia 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące artykułów rolno-spożywczych, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Rozporządzenie 1169/2011 w art. 6 stanowi, że każdemu środkowi spożywczemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem.

Informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności:

- co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji,
- przez sugerowanie poprzez wygląd, opis lub prezentacje graficzne, że chodzi o określony środek spożywczy lub składnik, mimo, że w rzeczywistości komponent lub składnik naturalnie obecny lub zwykle stosowany w danym środku spożywczym został zastąpiony innym komponentem lub innym składnikiem,

o czym mówi art. 7 ust. 1 odpowiednio lit. a i d rozporządzenia 1169/2011. W myśl zaś art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia, informacje na temat żywności muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,
- b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,

- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

W myśl art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy, każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1 000 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 40a ust. 5 tej ustawy, w brzmieniu na dzień wydania niniejszej decyzji, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w sklepie „Lidl” zlokalizowanym w Rzeszowie na ul. Podkarpackiej 6, należącym do Lidl Sp. z o.o. Sp. K. z siedzibą w Jankowicach, stwierdzono w sprzedaży ser z mleka koziego, który nie odpowiadał deklaracji producenta na opakowaniu z uwagi na zawartość mleka owczego w ilości powyżej 5%. Podkarpacki WIIH, w drodze decyzji administracyjnej, wymierzył karę pieniężną ww. przedsiębiorcy, to jest podmiotowi, który zdaniem ww. organu wprowadził do obrotu zafałszowany artykuł rolno-spożywczy. W ocenie Prezesa UOKiK, ustalenia poczynione przez organ pierwszej instancji wskazywały na popełnienie czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, a więc skutkowały wymierzeniem stronie kary określonej w tym przepisie.

Odnosząc się do zarzutów odwołania Prezes UOKiK stwierdził, co następuje. W odwołaniu strona wskazała, że nie ma przesłanek uzasadniających przyjęcie zafałszowania sera z mleka koziego z uwagi na brak istotnego naruszenia interesów konsumentów, czego dowodem mają być przeprowadzone badania przez Laboratorium w Olsztynie, które nie wykazały dokładnej ilości DNA owczego w kwestionowanym produkcie. Odnosząc się do powyższego, należy faktycznie stwierdzić, że wyniki badań przeprowadzone przez Laboratorium w Olsztynie nie wskazują dokładnej ilości DNA owczego (surowca owczego), niemniej jednak należy zauważyć, że strona w odwołaniu nie uwzględniła wyników badań próbki kontrolnej, o badanie której pismem z 7 czerwca 2016 r. sama wniosła. Badania próbki kontrolnej, przeprowadzone przez Laboratorium GIJHARS wykazały obecność surowca owczego w ilości powyżej 5% (surowiec owczy oznaczono w porównaniu do wzorca zawierającego 5% dodatku surowca owczego – Korekta do Sprawozdania z badań nr 880/IH/2016 z dnia 23.06.2016 r.). Badania te potwierdzają wynik badania próbki podstawowej na obecność DNA owczego (surowca owczego), dodatkowo także wskazują, że zawartość surowca owczego wyniosła powyżej 5%, co zdaniem Prezesa UOKiK jest wystarczającym dowodem, do stwierdzenia istotnego naruszenia interesu konsumentów. Potwierdzenie, że przedmiotowy produkt został zafałszowany znajduje uzasadnienie w rozumieniu art. 3 pkt 10

lit. c ustawy o jakości handlowej przez Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 30 listopada 2015 r. sygn.. VI SA/Wa 1553/15, w którym Sąd stwierdził, że do czynienia z produktem zafałszowanym mamy do czynienia w każdym przypadku, kiedy w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej (podkreślenie Prezesa UOKiK). Zakwestionowany przez Podkarpackiego WIIH produkt oznaczony został jako „Ser z mleka koziego podpuszczkowy, dojrzewający, w solance”. Zgodnie z oznakowaniem zawierał on: mleko kozie pasteryzowane, sól, bakterie fermentacji kwasu mlekowego, chlorek wapnia. W składzie natomiast brakowało informacji o zawartości mleka owczego. Deklaracja wprowadzającego produkt „ser z mleka koziego” w nazwie oraz „mleko pasteryzowane kozie” w składzie pozostają w sprzeczności ze stwierdzonym w trakcie badań laboratoryjnych mlekiem owczym. Przy tym należy zwrócić uwagę na fakt, że jednym z fundamentalnych praw konsumenta, zarówno na gruncie prawa krajowego jak i europejskiego, jest prawo do rzetelnej informacji o nabywanym produkcie, dającej możliwość swobodnego wyboru towaru. Konsument decydując się na zakup produktu nie jest stanie samodzielnie stwierdzić, że dokonano w nim zmian w składzie produktu, ponieważ jest to możliwe jedynie w drodze badań laboratoryjnych. Należy pamiętać także, interes konsumenta nie jest tożsamy wyłącznie ze szkodą majątkową. Produkt, w którego składzie stwierdzono obecność niedeklarowanego w składzie surowca, narusza interesy konsumentów, ponieważ wprowadza w błąd co do charakterystyki tego produktu, a w konsekwencji doprowadzić może do dokonania przez konsumentów niewłaściwego i niechcianego wyboru. Nierzetelne informowanie w oznakowaniu produktów o ich właściwościach i cechach godzi w interesy konsumentów oraz stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności z przepisami prawa krajowego i europejskiego, w tym ustawy o jakości handlowej i rozporządzenia 1169/2011.

Ponadto należy zauważyć, że przepisy o jakości handlowej nie wskazują, wbrew temu co twierdzi strona, że żeby stwierdzić istotne naruszenie interesów konsumenta potrzebny jest średni bądź wysoki poziom zawartości niedeklarowanego w oznakowaniu surowca. Należy podkreślić także fakt, że badania próbki podstawowej jak i kontrolnej zostały przeprowadzone w dwóch niezależnych od siebie Laboratoriach posiadających akredytację Polskiego Centrum Akredytacji zarówno na przeprowadzanie tego rodzaju badań jak i na zastosowane metody przy ocenie zgodności przedmiotowego sera z mleka koziego z oznakowaniem [Real-Time PCR (reakcja łańcuchowej polimerazy w czasie rzeczywistym)]. Mając na uwadze powyższe, bezsprzecznym pozostaje fakt stwierdzenia niedeklarowanego w składzie produktu DNA owczego (surowca owczego), co daje podstawy do uznania przedmiotowego produktu jako zafałszowanego, zgodnie z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej.

Następnie strona zarzuca organowi pierwszej instancji naruszenie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, twierdząc, że w sprawie zachodzi znikomy stopień szkodliwości czynu, znikomy zakres naruszenia i niewielki stopień zawinienia. Strona wskazała również że

dotychczasowa jej działalność przemawia za potraktowaniem jej ewentualnego przewinienia w sposób możliwie najbardziej łagodny. Strona podkreśliła również, że do czasu kontroli nie miała świadomości błędu popełnionego na etapie przedprodukcyjnym sera z mleka koziego.

Ustosunkowując się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje, że art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych, podlega karze określonej w tym przepisie. Ustawodawca zakłada więc istnienie odpowiedzialności w każdej sytuacji naruszenia przepisów prawa żywnościowego. Oznacza to, że samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej produktów (w tym zafałszowanych), powoduje konieczność nałożenia stosownej kary, co znajduje potwierdzenie na gruncie praktyki sądowno-administracyjnej, np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10. Odpowiedzialność określona w tym przepisie ma charakter obiektywny, natomiast przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu produktu o niewłaściwej jakości w tym zafałszowanego (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 października 2012 r., sygn. II GSK 1339/11). Należy zaznaczyć, że wymierzana na podstawie tego przepisu kara jest środkiem sankcjonującym naruszenie prawa żywnościowego, a celem regulacji jest ogólnie pojęty interes konsumentów, w szczególności zapewnienie, że nabywane przez nich artykuły rolno-spożywcze są właściwej jakości handlowej. Podkreślić należy, że brak wiedzy w żaden sposób nie wpływa na wyłączenie tej odpowiedzialności.

Ponadto Prezes UOKiK wskazuje, że zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Obowiązek zapewnienia zgodności artykułów rolno-spożywczych z wymogami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej spoczywa zatem na każdym podmiocie działającym na rynku spożywczym, a zasady odpowiedzialności zostały określone w art. 8 ust. 5 rozporządzenia 1169/2011. Strona więc była odpowiedzialna za zapewnienie przestrzegania w jej przedsiębiorstwie wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla jej działalności, ponadto powinna była upewnić się, że wymogi te są spełnione. Przepis ten stanowi zatem, że obowiązek prawidłowego oznakowania, a tym samym zapewnienia jakości handlowej, spoczywa na każdym podmiocie wprowadzającym produkt do obrotu, a nie tylko na podmiocie, który znakuje produkt. Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. W tym miejscu należy odnieść się do wniosku strony o przeprowadzenie postępowania dowodowego poprzez dopuszczenie w sprawie określonych dowodów. Prezes UOKiK stwierdził, że przedstawione przez stronę dowody w postaci Certyfikatu IFS oraz dokumentu o nazwie „Policy for quality and food safety”, nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie z uwagi na fakt, że nie dotyczą one

przedmiotowego produktu. Strona, jako profesjonalista w branży spożywczej, powinna poza uzyskaniem dokumentów świadczących o rzetelnej działalności danego producenta, dodatkowo weryfikować tę rzetelność, np. poprzez wyrywkowe kontrole dostarczanych przez niego produktów. W niniejszej sprawie została przebadana zarówno próbka produktu, jak i próbka kontrolna produktu. W obu przypadkach stwierdzono obecność surowca owczego co jednoznacznie wskazywało na zafałszowanie niniejszego produktu.

Analizując prawidłowość wymierzonej kary pieniężnej, organ drugiej instancji stwierdził, że odpowiada ona warunkom określonym w art. 40a ust. 1 pkt 4 oraz przesłankom wynikającym z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej i w całości podziela ocenę jaką w tym zakresie zajął Podkarpacki WIIH. W przedmiotowej sprawie najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej wynosi 1 000 zł, zaś najwyższy stanowi nie więcej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, tj., w przedmiotowej sprawie (...) zł. W niniejszej sprawie stronie wymierzono karę w wysokości 3 000 zł, tj. w jej dolnych granicach za naruszenie prawa tego rodzaju. W związku z powyższym, wymierzenie kary, jak uczynił to organ pierwszej instancji, zdaniem Prezesa UOKiK, było prawidłowe. Wprawdzie Podkarpacki WIIH w uzasadnieniu swojej decyzji stwierdził, że ujawniona nieprawidłowość były pierwszym naruszeniem przepisów ustawy o jakości handlowej, jednak ocena dotyczyła działalności strony na terenie województwa podkarpackiego. Prezes UOKiK, mając na uwadze naruszenia przez stronę przepisów ustawy o jakości handlowej (przykładowo decyzje Prezesa UOKiK, jako organu drugiej instancji: DIH-1/22/2016 z 18 lutego 2016 r., DIH-1/88/2016 z 4 października 2016 r., DIH-1/90/2016 z 19 października 2016 r. czy DIH-1/93/2016 z 2 listopada 2016 r.), jest daleki od uznania działalności strony, jak to sama określiła, za działalność „wzorową, stanowiącą przykład dla innych przedsiębiorców”. W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona kara jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży dostępne były tylko artykuły rolno-spożywcze odpowiadające jakości handlowej, w tym bez znamion zafałszowania. Jednocześnie wymierzenie kary spełni funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając kontrolowanego do przestrzegania przepisów o jakości handlowej.

Mając powyższe na uwadze oraz brzmienie art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, postawiony przez stronę zarzut naruszenia polegający na nieuwzględnieniu zasady proporcjonalności przy ocenie rzekomych naruszeń wymagań jakości handlowej, należy uznać za chybiony. Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, kary mające zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego powinny być także (oprócz proporcjonalności) skuteczne i odstraszające. Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstraszająca jej wysokość musi być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi spełniać także funkcję prewencyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Nałożona sankcja powinna spełniać także funkcję represyjną, czyli stanowić poważną dolegliwość, jednakże nie eliminować przedsiębiorcy z obrotu

gospodarczego. Dodać należy, że celem prawa żywnościowego, zgodnie z art. 8 rozporządzenia 178/2002, jest ochrona interesów konsumentów dlatego jego przestrzeganie powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Wprowadzanie na rynek zafałszowanej żywności, która jest oznakowana w sposób sugerujący cechy produktu właściwej jakości, jak w przedmiotowej sprawie, pozbawia konsumentów możliwości świadomego wyboru i narusza jego interes. Szczególnie należy wskazać, że celem ustawy o jakości handlowej przede wszystkim ochrona konsumentów przed nieuczciwymi praktykami handlowymi, dlatego też kary wymierzone w tego rodzaju sprawach, po uwzględnieniu kryteriów ich wymierzania określonych w art. 40a ust. 5 ww. ustawy, nie mogą być symboliczne (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 października 2015 r., sygn. II GSK 1914/14).

Zdaniem organu odwoławczego, w przedmiotowej sprawie, zostały podjęte wszelkie niezbędne kroki do pełnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do jej prawidłowego załatwienia. Podkarpacki WIIH, wydając zaskarżoną decyzję zebrał spójny materiał dowodowy, pozwalający na jednoznaczne przyjęcie, że ustalony stan faktyczny daje podstawy do wymierzenia stronie kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego.

Argumenty przedstawione przez stronę jak i zawarty w odwołaniu wniosek o uchylenie decyzji bądź przekwalifikowanie czynu, należy uznać za niezasadne, zarówno w świetle ustaleń kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej na gruncie ustawy o jakości handlowej. Stąd też postępowanie organu pierwszej instancji w tym zakresie należy uznać za prawidłowe a zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Rzeszowie. w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2016 r. poz. 718, z późn. zm) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nieuiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

Otrzymują:

1. (...)
pełnomocnik Lidl Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Jankowicach
2. Podkarpacki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Rzeszowie
3. a/a